

pensioenfonds
Citigroup

Financieel Crisisplan
Stichting Pensioenfonds Citigroup Nederland

18 MAART 2024

Financieel Crisisplan

1. Inleiding

In de Pensioenwet is verankerd dat een pensioenfonds moet beschikken over een vereist eigen vermogen en een minimaal vereist eigen vermogen. Indien het pensioenfonds niet langer voldoet aan de eisen die worden gesteld ten aanzien van het vereist eigen vermogen, moet het pensioenfonds een herstelplan opstellen en indienen bij DNB.

Een pensioenfonds moet ook, volgens artikel 145 Pensioenwet en artikel 29b Besluit ftk, beschikken over een financieel crisisplan. Een financieel crisisplan heeft tot doel een fonds voor te bereiden op crisissituaties. Met een goed financieel crisisplan weet een fonds welke maatregelen het kan gaan nemen en op welke wijze deze maatregelen helpen om het fonds uit de crisis te loodsen.

Concreet beschrijft het financieel crisisplan de volgende aspecten.

- Een beschrijving van een of meer financiële situaties waarin het fonds niet aan de vereisten van het vereist eigen vermogen voldoet en gevaar loopt niet aan de vereisten van het minimaal vereist eigen vermogen te gaan voldoen (zie artikel 29b sub a Besluit FTK);
- Een beschrijving van de risico's die het fonds in de financiële problemen kan brengen (zie artikel 29b sub b Besluit FTK);
- Een beschrijving van de te nemen maatregelen. Daarbij zijn een aantal elementen van belang: het fonds dient te beschrijven welke concrete maatregelen er ter beschikking staan, wat het financiële effect van die maatregelen is, vanaf welk beleidsdekkingsgraadniveau pensioenrechten/pensioenaanspraken verminderd moeten worden om aan het vereist eigen vermogen te voldoen en hoe bij het inzetten van maatregelen belangen evenwichtig worden afgewogen (zie artikel 29b sub c tot en met f Besluit FTK).

2. Beschrijving herstelplan

Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad moet een herstelplan worden ingediend. Het herstelplan moet aantonen dat het pensioenfonds binnen de gestelde termijn van maximaal 10 jaar van het huidige dekkingsgraadniveau toegroeit naar de vereiste dekkingsgraad. Zolang het pensioenfonds in een reservetekortsituatie zit, dient er jaarlijks een nieuw herstelplan te worden ingediend.

De dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds in 10 jaar precies toegroeit naar de vereiste dekkingsgraad, noemen we **de kritische dekkingsgraad**.

2.1 Wettelijke regels ten aanzien van verlagen pensioenen

Er zijn twee situaties waarin een verlaging dient te worden doorgevoerd.

1. Als de startdekkingsgraad van het herstelplan lager is dan de kritische dekkingsgraad (zie paragraaf 3.2), kan conform de herstelplanmethodiek de dekkingsgraad niet in de gestelde termijn van 10 jaar toegroeien naar de vereiste dekkingsgraad zonder een verlaging van de pensioenaanspraken en -rechten door te voeren. Deze verlaging mag over 10 jaar worden uitgesmeerd, waarbij alleen de gecommuniceerde verlaging in jaar 1 moet worden doorgevoerd. Het pensioenfonds moet jaarlijks een nieuw herstelplan indienen zolang er sprake is van een reservetekort. Elk jaar zal er weer gekeken worden of het doorvoeren van een verlaging van de pensioenaanspraken en -rechten noodzakelijk is om binnen 10 jaar naar de vereiste dekkingsgraad te herstellen.

2. Daarnaast geldt dat, indien de beleidsdekkingsgraad 5 jaar lang (zes meetmomenten) lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad op het laatste meetmoment ook lager is dan het minimaal vereiste niveau, een verlaging doorgevoerd moet worden ter grootte van het verschil tussen de actuele dekkingsgraad en de minimaal vereiste dekkingsgraad.

2.2 Bijstortingsverplichting werkgever

In december 2018 is met de werkgever een nieuwe uitvoeringsovereenkomst afgesloten. In deze uitvoeringsovereenkomst is expliciet met de werkgever overeengekomen dat de werkgever met betrekking tot de zogenaamde 1991-groep een bijstortingsverplichting heeft. De werkgever heeft daarnaast aangegeven in beginsel voor de niet-1991-groep eveneens bereid te zijn om bij te storten op het moment dat de dekkingsgraad onder de minimaal vereiste dekkingsgraad uitkomt. Er is met betrekking tot de niet-1991-groep echter expliciet aangegeven onder geen enkele omstandigheid verplicht te zijn deze bijstorting te betalen.

Omdat in de praktijk de werkgever tot op heden geen verschil heeft gemaakt tussen de beide groepen is het beleid van het pensioenfonds dusdanig ingericht dat er uitgegaan wordt van een volledige bijstortingsverplichting van de werkgever, indien de actuele dekkingsgraad ultimo van het jaar lager ligt dan de minimaal vereiste dekkingsgraad (circa 104%). In dat geval vindt er bijstorting plaats tot het minimaal vereist eigen vermogen. In de praktijk zal voor de niet-1991-groep dus expliciet overeenstemming hierover bereikt moeten worden.

De in de vorige paragraaf (2.1) geschetste situaties kunnen zich dan ook alleen voordoen als de werkgever zijn verplichtingen en intenties niet nakomt. Deze situatie heeft zich sinds de oprichting van het fonds niet voorgedaan, ook niet tijdens de krediet/bankencrisis (2007/2008). Deze situatie acht het bestuur daardoor onwaarschijnlijk.

3. Crisissituatie

3.1 Beschrijving crisissituaties en acties

Het pensioenfonds definieert de volgende situaties als crisissituaties:

- a. de situatie dat de (actuele) dekkingsgraad daalt onder het minimaal vereist eigen vermogen;
- b. de situatie dat de (actuele) dekkingsgraad binnen 1 maand met ten minste 10%-punt daalt;
- c. de situatie dat het pensioenfonds niet meer binnen de wettelijke termijnen kan voldoen aan de eisen met betrekking tot het beschikken over een minimaal vereist of vereist eigen vermogen, zonder dat er pensioenaanspraken en -rechten gekort moeten worden.

De onder a) beschreven situatie kan zich voordoen op het moment dat de performance van de beleggingsportefeuille achterblijft bij de waardeontwikkeling van de verplichtingen waardoor de dekkingsgraad daalt.

Het bestuur van het pensioenfonds brengt de werkgever op de hoogte van het ontstane dekkingstekort en de mogelijke (financiële) impact die dat heeft voor de werkgever. Voor de feitelijke vaststelling van de benodigde bijstorting is het meetmoment ultimo boekjaar.

De onder b) beschreven situatie kan zich voordoen bij zeer scherpe dalingen van de rente of forse negatieve schokken in de markt, waardoor er flinke negatieve beleggingsrendementen behaald worden op de beleggingsproducten.

In de tussenliggende periode zorgt het bestuur van het pensioenfonds ervoor dat zij de financiële (markt)ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend in de gaten houdt.

De onder c) beschreven situatie kan optreden op het moment dat de werkgever zijn bijstortingsverplichting niet nakomt en/of wanneer het te hanteren verwachte maximale rendement op basis van de beleggingsmix van het pensioenfonds voor het herstelplan niet voldoende rendement oplevert om tijdig aan de vereisten met betrekking tot het beschikken over een (minimaal) vereiste dekkingsgraad te voldoen.

In het geval van een crisissituatie zijn de uitvoerend bestuurders gezamenlijk het eerste aanspreekpunt. Zij nemen direct contact op met de voorzitter.

3.2 Kritische dekkingsgraad

Ten behoeve van dit crisisplan is de kritische dekkingsgraad bepaald voor de situatie dat de genoemde bijstortingsverplichting vanuit de werkgever niet van toepassing is. Dit kan zich voordoen, indien de financiële positie van de werkgever niet meer toereikend is voor de genoemde bijstortingsverplichting.

Kritische dekkingsgraad (zonder bijstortingsverplichting)

Rentestand	Herstellvermogen per jaar (in %-punt dekkingsgraad)	Kritische dekkingsgraad
RTS ultimo 2019	3,0%	87,7%
RTS ultimo 2019 minus 1%-punt	3,4%	84,1%
RTS ultimo 2019 plus 1%-punt	2,6%	91,3%

Bovenstaande cijfers zijn berekend ten tijde van het opstellen van het Herstelplan ultimo 2019. Deze cijfers worden geactualiseerd op het moment dat er sprake is van een reservetekort (en daarmee een Herstelplan).

In de bovenstaande tabel zijn de kritische dekkingsgraden vastgesteld bij verschillende rentestanden. Hierbij geldt dat de kritische dekkingsgraad gelijk is aan de dekkingsgraad van waaruit het pensioenfonds nog tijdig kan herstellen binnen de wettelijke termijn van 10 jaar, zonder verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Bij de berekening van deze kritische dekkingsgraden is verder uitgegaan van:

- De pensioenregeling en pensioenfondsbeleid per 1 januari 2020, met uitzondering van de bijstortingsverplichting van de werkgever.
- De rendementsaannames zoals die in het herstelplan ultimo 2019 zijn toegepast (conform SZW-parameterbesluit).

3.3 Einde crisissituatie

Een crisissituatie is beëindigd op het moment dat het bestuur vaststelt dat

1. in geval van a) de dekkingsgraad zich boven het als crisissituatie benoemde niveau bevindt;
2. in geval van b) de snelle daling zich in de maanden daarna niet voortzet (en er geen situatie is ontstaan als onder a) of c));
3. in geval van c) de werkgever te kennen geeft zijn verplichtingen en intenties na te komen of de dekkingsgraad zich boven het als crisissituatie benoemde niveau bevindt.

4. Mogelijk in te zetten maatregelen

Mocht het pensioenfonds in een crisissituatie terecht komen, dan heeft het pensioenfonds in beginsel een combinatie van de volgende financiële sturingsmiddelen ter beschikking, waarbij de sturingsmiddelen volgordekelijk zijn weergegeven:

1. Bijstorting door de werkgever
Dit sturingsmiddel is meermaals toegepast en is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Met betrekking tot de niet-1991-groep heeft de werkgever aangegeven in beginsel bereid te zijn om bij te storten, maar dit niet juridisch afdwingbaar vast te willen leggen. Het bestuur acht dit sturingsmiddel nog steeds als een realistisch toe te passen maatregel.

2. Aanpassen toeslagen
De toeslagverlening is voorwaardelijk.
3. Aanpassen beleggingsportefeuille en risico-beheersingsinstrumenten
Juist in crisissituaties is toepassing van dit sturingsmiddel beperkt.
4. Korten pensioenen (aanspraken en rechten)
Dit wordt als uiterste noodmaatregel toegepast.

Om inzicht te verkrijgen in het financiële effect van de maatregelen is op basis van de meest actuele beschikbare gegevens een inschatting gemaakt van de financiële effecten van diverse maatregelen. De resultaten zijn opgenomen in het onderstaande overzicht.

Financieel effect maatregelen op dekkingsgraad (in %-punt per jaar)

Maatregel	Effect op dekkingsgraad (in %-punt dekkingsgraad)
Bijstorting	p.m.
Geen toeslagverlening toekennen	0,0%
Beleggingsbeleid aanpassen	0,0%
Korting pensioenen met 1%	1,0%

5. Evenwichtige belangenbehartiging

Voor het bestuur van het pensioenfonds is het van belang om een evenwichtige afweging te maken tussen de belangen van de verschillende groepen belanghebbenden. In een crisissituatie worden alle (gewezen) deelnemers en andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden geraakt.

In het hiernavolgende overzicht is opgenomen welke groep(en) belanghebbenden bij een bepaalde maatregel word(t)(en) getroffen.

Impact maatregelen belanghebbenden

Maatregel	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Werkgever
Niet indexeren	X	X	X	
Beleggingsbeleid aanpassen				
Bijstorting				X
Korten pensioenen	X	X	X	

Het bestuur van het pensioenfonds behartigt de belangen van de (gewezen) deelnemers, en andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en de werkgever en houdt daarmee ook rekening bij het toepassen van de verschillende maatregelen tijdens een crisissituatie. Met betrekking tot de besluitvorming worden de bepalingen gevolgd zoals opgenomen in de statuten. Indien de opgebouwde pensioenen gekort gaan worden, worden de wettelijke verplichtingen ten aanzien van communicatie hierover gevolgd.